

IAIN M. BANKS
OYUNLARIN OYUNCUSU

Çeviren
Doğa Özışık

1

KÜLTÜR TABAKASI

Okuyacağınız, sırf bir oyun oynamak için uzun bir süreliğine çok uzaklara gitmiş bir adamın hikâyesi. Bu adam “Gurgeh” adında bir oyuncu. Hikâyesi, aslında savaş olmayan bir savaşla başlıyor ve aslında oyun olmayan bir oyunla sona eriyor.

Ben mi? Kendimden daha sonra bahsederim.

Hikâye şöyle başlıyor:

Attığı her adım, tozu dumana katıyordu. Önündeki özel kıyafetli siluetin peşinde, çölde ağır aksak ilerliyordu. Silahı elinde sessizdi. Varmak üzere olmalıydılar; uzaklarda kıyıya vuran dalgaların sesi, kaskının ses alanından içeri doluyordu. Üzerinden sahili görebilecekleri, yüksek bir kum tepesine yaklaşıyorlardı. Her nasılsa hayatta kalmıştı; bunu beklemiyordu.

Dışarısı parlak, sıcak ve kuruydu ama özel kıyafetinin içinde, güneşten ve kavurucu havadan korunuyor, serinlikle şımartılıyordu. Kask vizörünün bir kenarı darbe aldığı için kararmıştı ve sağ bacağı da zarar gördüğü için tuhaf bir şekilde esniyor, topallamasına yol açıyordu ama bunlar dışında, şansı yaver gitmişti. En son bir kilometre önce saldırıya uğramışlardı ve artık neredeyse menzil dışındaydılar.

Füzeler havada ışıltılı bir yay çizerek en yakın tepeyi aştı. Hasarlı vizörü yüzünden, füzeleri geç fark etti. Füzelerin atışa başlamış olduklarını sandı ama gördüğü şey parlak gövdelerinden yansıyan gün ışığıydı sadece. Füzeler bir kuş sürüsü gibi beraberce alçalarak salındı.

Atışa gerçekten başladıklarında, yanıp sönen kırmızı ışık darbeleriyle bunu belli ettiler. Karşı ateş açmak için silahını kaldırdı; gruptaki diğer özel kıyafetli siluetler çoktan ateş etmeye başlamıştı. Bazıları tozlu çöl zeminine atladı, diğerleri tek dizinin üstüne çöktü. Ayakta kalan tek kişi oydu.

Füzeler yeniden yön değiştirdi; aynı anda döndüler ve farklı yönlere gitmek üzere ayrıldılar. Yakınına yapılan atışların kaldırdığı toz ayaklarının etrafında uçuşuyordu. Küçük makinelerden birine nişan almaya çalıştı ama ürkütücü derecede hızlı hareket ediyorlardı, ayrıca silahı ellerinde büyük ve hantal kalıyordu. Özel kıyafeti, uzaktan gelen atış sesleri ve diğer insanların bağırışları arasında çınladı; kaskın içinde ışıklar yanıp sönüyor, hasarı ayrıntılandırıyordu. Kıyafeti sarsıldı ve sağ bacağı aniden uyuştı.

“Uyan, Gurgeh!” Yay yanında güldü. Küçük füzelerden ikisi –grubun en zayıf noktasını sezerek– ikisinin bulunduğu kısma doğru aniden savrulurken, Yay tek dizinin üstünde döndü. Gurgeh makinelerin gelişini gördü ama silahı elinde çılgınca ötüyordu ve hep füzelerin az önce bulunduğu yerleri hedef alıyor gibiydi. İki makine Yay ile arasındaki boşluğa doğru fırladı. Füzelerden biri bir kez ışıldadıktan sonra parçalandı; Yay sevinç içinde bağırdı. Diğer füze aralarına girdi; Yay onu tekmelemek için ayağını savurdu. Gurgeh füzeye ateş etmek için beceriksizce dönerken, yanlışlıkla Yay’ın kıyafetine ateş açmış oldu. Yay’ın haykırdığını ve sonra da küfrettiğini duydu. Yay sendeledi ama silahını çevirmeyi başardı; ikinci füze etrafında toz pınarlarıyla yeniden onlara dönerken, kırmızı ışıkları Gurgeh’nin kıyafetini aydınlattı ve vizörünün içini karanlığa boğdu. Gurgeh boynundan aşağısının uyuştüğünü hissetti ve yere yığıldı. Her yer karardı ve sessizleşti.

“Öldün,” dedi alçak, gevrek bir ses.

Çölün görünmeyen zemininde yatıyordu. Uzaktan gelen boğuk sesleri duyabiliyor, yerdeki titreşimleri hissedebiliyordu. Kendi kalbinin atışını, nefes alıp verişini duyabiliyordu. Nefesini tutmaya ve nabzını düşürmeye çalıştı ama felç olmuş, hapsedilmiş, kontrolü kaybetmişti.

Burnu kaşınıyordu. Kaşması mümkün değildi. *Burada ne yapıyorum ben?* diye sordu kendine.

Duyuları geri döndü. İnsanlar konuşuyordu ve Gurgeh vizörünün ardından burnunun bir santim ötesindeki düz kumları izliyordu. Kımıldamasına fırsat kalmadan, biri onu kolundan tutup kaldırdı.

Kaskının mandalını açtı. Kendisi de kasksız olan Yay Meristinous ona bakıyor ve başını iki yana sallıyordu. Elleri belindeydi ve silahı tek bileğinden sallanıyordu. “Berbattın,” dedi ama tavrı kaba değildi. Güzel bir çocuğun yüzüne sahipti fakat yavaş konuşması ve derin sesi bilgiç ve muzipti; baştan çıkarıcı bir sestti.

Diğerleri kayaların ve kumların üzerinde oturmuş konuşuyorlardı. Birkaçı kulüp binasına geri dönüyordu. Yay, Gurgeh’nin silahını yerden aldı ve ona uzattı. Gurgeh burnunu kaşdı ve başını iki yana sallayarak silahı almayı reddetti.

“Yay,” dedi Gurgeh, “bu çoluk çocuk işi.”

Yay durakladı, silahını omzuna astı ve omuzlarını silkti (bu sırada her iki silahın da namluları sallandı ve gün ışığında bir an için parıldıadı; Gurgeh hızlanan füze hattını yeniden görür gibi oldu ve bir saniyeliğine başı döndü).

“Yani?” dedi Yay. “Sıkıcı değil sonuçta. Sıkıldığını söylemiştin; ateş etmek hoşuna gider diye düşündüm.”

Gurgeh üstündeki kumları silkeledi ve arkasını dönüp kulüp binasına yöneldi. Yay de yanında yürüdü. Yanlarından geçen kurtarma dronları, tahrip edilmiş makinelerin parçalarını topluyordu.

“Bu çocukça, Yay. Neden vaktini bu saçmalıkla harcayasın ki?”

Kumulun tepesinde durdular. Alçak kulüp binası yüz metre ötelinde, altın kumların ve beyaz dalgaların arasında uzanıyordu. Deniz öğlen güneşinin altında parıldıyordu.

“Bu kadar kendini beğenmiş olma,” dedi Yay. Kısa kahverengi saçları, alçalan dalgaların tepelerini uçuran ve ortaya çıkan serpintiyi denize geri döken rüzgârda dalgalandı. Parçalanmış bir füzenin kısmen gömülü olduğu kumula doğru

eğildi, parçaları aldı, parlak yüzeylerindeki kum tanelerini üfleterek temizledi ve parçaları elinde evirip çevirdi. “Hoşuma gidiyor,” dedi. “Senin sevdiğin tür oyunlardan da keyif alıyorum ama... bu da hoşuma gidiyor.” Şaşkın görünüyordu. “Bu bir oyun. Bu tür şeylerden hiç mi zevk almıyorsun?”

“Hayır. Ve bir süre sonra sen de almayacaksın.”

Rahatça omuz silkti. “O zamana kadar devam.” Makine parçalarını Gurgeh’ye uzattı. Bir grup genç adam yanlarından geçip poligona doğru ilerlerken, Gurgeh parçaları inceledi.

“Bay Gurgeh?” Genç adamlardan biri durdu ve Gurgeh’ye merakla baktı. Daha yaşlı olan Gurgeh’nin yüzünde beliren geçici rahatsızlık ifadesi, yerini Yay’ın daha önce bu tip durumlarda görmüş olduğu keyifli hoşgörüyü bıraktı. “Jernau Morat Gurgeh?” dedi genç adam; hâlâ emin olamamıştı.

“Yakalandım.” Gurgeh zarifçe gülümsedi ve –Yay’ın gördüğü kadarıyla– biraz daha dik durarak boynunu uzattı. Genç adamın gözleri parladı. Hızlı ve resmi bir reverans icra etti. Gurgeh ve Yay bakıştılar.

“Sizinle tanışmak bir *şereftir*, Bay Gurgeh,” dedi genç adam, geniş bir tebessümle. “Adım Shuro... Ben...” Güldü. “Bütün oyunlarınızı takip ediyorum; teorik çalışmalarınızın tamamı dosyalarımnda mevcut...”

Gurgeh başıyla onayladı. “Ne kadar da kapsamlı bir yaklaşım.”

“Sahiden. Burada geçireceğiniz süre boyunca, benimle... herhangi bir oyun oynamanızdan şeref duyarım. En iyi oynadığım oyun Yaylım galiba; üç puanlık sistemde oynuyorum ama–”

“Maalesef zaman eksikliği gibi bir dezavantajım var,” dedi Gurgeh. “Ama olur da fırsat bulursam, sizinle oynamaktan mutluluk duyarım elbette.” Genç adama hafifçe başını salladı ki durumu anlasın. “Sizinle tanışmak bir zevkti.”

Yüzü kızaran genç adam gülümseyerek geri çekildi. “O zevk bana ait, Bay Gurgeh... Hoşçakalın... hoşçakalın.” Bece-riksizce gülümsedikten sonra, arkasını döndü ve arkadaşlarına doğru yürüdü.

Yay adamın gidişini izledi. “Bu işler hoşuna gidiyor, değil mi, Gurgeh?” dedi sırtarak.

“Hiç de bile,” dedi Gurgeh, hızla. “Hatta sinirimi bozuyor.”

Yay uzaklaşan genç adamı izlemeye devam etti; adam kumlara bata çıka yürürken, onu baştan aşağı süzdü. İç geçirdi.

“Peki ya sen?” Gurgeh elindeki füze parçalarına iğrenerek baktı. “Tüm bu... yıkım, hoşuna gidiyor mu?”

“Buna yıkım diyemeyiz,” dedi Yay, ağır ağır. “Füzeler patlamak suretiyle sökülüyor, imha edilmiyor. Bu şeylerden birini yarım saatte tekrar birleştirebilirim.”

“Demek ki düzmece.”

“Ne değil ki?”

“Düşünsel başarı. Becerinin tatbiki. İnsan hissi.”

Yay’ın dudakları alayla büküldü. “Görüyorum ki birbirimizi anlayana dek katetecek çok yolumuz var, Gurgeh,” dedi.

“Öyleyse bırak sana yardım edeyim.”

“Çırağın mı olayım yani?”

“Evet.”

Yay bakışlarını kaçırdı; altın rengi kumsala vuran dalgalara baktı ve sonra yine Gurgeh’ye döndü. Rüzgâr eser ve dalgalar kıyıya vururken, elini yavaşça başının arkasına götürdü ve kaskını indirip yerine oturttu. Gurgeh, Yay’ın vizöründen yansıyan kendi yüzüne bakakaldı. Eliyle siyah buklelerini arkaya taradı.

Yay vizörünü kaldırdı. “Görüşürüz, Gurgeh. Chamlis ve ben yarından sonraki gün evine gelecektik, değil mi?”

“İstersen.”

“İsterim.” Gurgeh’ye göz kırptı ve kum yamacından aşağı yürüdü. Gurgeh onun gidişini izledi. Yay silahını yanından geçen, parlak metal döküntülerle dolu toplayıcı drona teslim etti.

Gurgeh, elinde hasarlı makine parçalarıyla, bir anlığına durdu. Sonra elini açtı ki parçalar yeniden çorak kuma düşsün.

Balkonun altındaki sığ gölü çevreleyen toprağın ve ağaçların kokusunu alabiliyordu. Bulutlu ve çok karanlık bir geceydi; tam tepede, Yörüngedünya'nın uzak gündüz tarafındaki parlak Tabakalar'ın bulutları aydınlattığı yerde minik bir parıltı vardı yalnızca. Dalgalar karanlığın içinde kıyıya usul usul çarpıyor, görünmeyen teknelerin gövdelerini gürültüyle dövüyorlardı. Işıklar, etrafındaki ağaçların arasına alçak üniversite binaları kurulmuş gölün kıyılarında parıldıyordu. Parti, Gurgeh'nin arkasındaki görünmez bir varlıktı âdeta; bir tufanın sesi ve kokusu gibi, fakülte binasından dışarı taşıyordu: müzik, kahkahalar, parfümlerin ve yemeklerin kokuları, egzotik ve tanımlanamayan dumanlar.

Keskin Mavi'nin coşkusu Gurgeh'yi çevreledi, istila etti. Arkasındaki açık kapı silsilesinden dışarı taşan ve ılık gece havasına dolan kokular, insanların çıkardığı gürültüyü dışarı akıttı; her biri kendine özgü rengi ve varlığıyla, ayrı ayrı hava tellerine, bir ipten sökülen ipliklere dönüştü âdeta. Sonra da iplikler parmaklarının arasında ovuşturabileceği, toprak gibi bir şeye dönüştü; özüksendi, tanımlandı.

İşte, kızarmış etin o kızıl-kara kokusu: kan akışını hızlandırıyor, ağız sulandırıyor; beyninin farklı kısımları kokuyu değerlendirirken, aynı anda hem cazip hem de biraz nafoş. Beyninin hayvan kısmı protein ağırlıklı besin, yani yakıt kokusu aldı; orta beyin gövdesi ölü, yakılmış hücreleri kaydetti... Ön beyin örtüsü ise her iki sinyali de görmezden geldi, çünkü karnının tok, kızarmış etin işlenmiş olduğunu biliyordu.

Denizi de algılayabiliyordu; en az on kilometre öteden, ovayı ve alçak tepeleri aşarak gelen tuzlu su kokusu, başka bir dişli bağlantı elemanıydı âdetâ; tıpkı karanlık gölü, mis kokulu çayırların ve ormanların ötesinde huzursuzca akan okyanusa bağlayan nehirlerin ve kanalların oluşturduğu ağ gibi.

Keskin Mavi, oyuncuların kullandığı türden bir salğıydı; Gurgeh'nin alt kafatasında, beyninin kadim, hayvandan evrimleşmiş alt kısımlarının altında bulunan, genofikslenmiş* standart Kültür bezleri tarafından salgılanıyordu. Kültür'e mensup bireylerin büyük çoğunluğunun istediğini seçebildiği, dahili olarak üretilen uyuşturucu yelpazesi, popülerlik ve karmaşıklık derecesi değişen üç yüz farklı bileşikten oluşuyordu; *Keskin Mavi*, doğrudan zevk vermediği ve üretimi bir hayli konsantrasyon gerektirdiği için en az kullanılanlardan biriydi. Ama oyunlarda işe yarardı. Karmaşık görünen şeyler basitleşirdi; çözülemez gibi görünen şeyler çözülebilir hâle gelirdi; meçhul, aşikâr olurdu. Soyutlama gücünü artıran, amaca yönelik bir uyuşturucuydu; duysal bir güçlendirici, cinsel bir uyarıcı veya fizyolojik bir takviye değildi.

Ve Gurgeh'nin buna ihtiyacı yoktu.

Bu durum, ilk coşku sona erdiğinde ve plato evresi başladığında anlaşıldı. Karşısında oynamak üzere olduğu ve son Dört Renk maçını az önce izlediği genç adamın aldatıcı ama kolaylıkla çözülebilen bir tarzı vardı. Etkileyici görünüyordu ama büyük ölçüde göstermelikti; şık, karmaşık, fakat içi boş ve hassas, nihayetinde de kırılıyordu. Gurgeh partiden, göl sularından ve gölün uzak tarafındaki diğer üniversite binalarından gelen sesleri dinledi. Genç adamın oyun tarzı hafızasında netliğini korudu.

* Kültür serisinde genofiks işlemi biyolojik ve genetik mühendislikle gerçekleştirilen birçok bedensel özelliği ve geliştirmeyi kapsar. Bunlar arasında salgı bezleri, rejenerasyon, geliştirilmiş organlar ve bağışıklık sistemi de yer alır. Genofiks işlemi aynı zamanda vücudun çevresel değişikliklere uyum sağlamasına olanak tanır; örneğin kemik ve kaslar daha yüksek yerçekimine, metabolizma gün ve gece döngüsündeki değişikliklere uyum sağlayabilir. -çn

Onu ortadan kaldır, diye karar verdi hemen oracıkta. Bırak büyü bozulsun.

İçindeki bir şey bir hayalet uzuv gibi gevşedi; bir zihin oyunuydu bu. Minik, kaba, döngülü bir alt programın beyindeki eşdeğeri olan büyü bozuldu, öylece ortadan kalkıverdi.

Gölün kıyısındaki terasta bir süre durduktan sonra, arkasını döndü ve yeniden partiye katıldı.

“Jernau Gurgeh. Kaçarsın sanmıştım.”

Zengin döşenmiş salona tekrar girmesiyle beraber yanına süzülen küçük drona döndü. İnsanlar ya ayakta sohbet ediyordu ya da antika duvar halılarının altındaki oyun tahtalarının ve masaların etrafında kümelenmişlerdi. Salonda düzinelerce dron da vardı; bazıları oyun oynuyor, bazıları izliyor, bazıları insanlarla konuşuyordu; birkaçı da alıcı-veci aracılığıyla iletişim kurduklarını belli eden resmi, kafes benzeri teçhizatların içindeydi. Gurgeh’ye seslenen dron, yani Mawhrin-Skel, oradaki makinelerin en küçüğüydü; bir çift elin üzerinde rahatça durabilecek boyuttaydı. Etrafındaki enerji alanı, resmi mavi şeridinin içinde yer değiştiren gri ve kahverengi tonlar içeriyordu. Karmaşık ve eski moda bir uzay aracı maketine benziyordu.

Gurgeh, kalabalığın arasından Dört Renk masasına kadar onu takip eden makineye kaşlarını çatarak baktı.

“Belki yürümeye yeni başlamış bu çocuk seni korkutmuştur dedim,” dedi dron, Gurgeh genç adamın oyun masasına vardığında ve yeni yenilmiş seleftinin aceleyle boşalttığı uzun, bol süslemeli ahşap sandalyeye oturduğunda. Dron, söz konusu “yürümeye yeni başlamış çocuğun” (otuzlu yaşlarında, dağınık saçlı bir adamdı) duyabileceği kadar yüksek sesle konuşmuştu. Genç adam incinmiş gibi görünüyordu.

Gurgeh, etrafındaki insanların biraz sessizleştiğini hissetti. Mawhrin-Skel’in enerji alanları kırmızı ve kahverengi karışımına döndü; esprili bir hoşnutluk ve hoşnutsuzluk bir aradaydı; bu aykırı sinyal, dolaysız bir hakaret sayılırdı.

“Makineyi görmezden gel,” dedi Gurgeh genç adama,

başıyla verdiği selamı alarak. “İnsanları kızdırmayı seviyor.” Sandalyesini çekti; eski, demode denecek kadar bol ve geniş kollu ceketini düzeltti. “Ben Jernau Gurgeh. Ya sen?”

“Stemli Fors,” dedi genç adam, biraz yutkunarak.

“Tanıştığımıza memnun oldum. Şimdi; hangi rengi seçiyorsun?”

“İl... yeşil.”

“Tamam.” Gurgeh arkasına yaslandı. Duraksadı ve sonra elini tahtaya doğru salladı. “Pekâlâ, önden buyur.”

Stemli Fors adlı genç adam ilk hamlesini yaptı. Gurgeh kendi hamlesini yaparken biraz eğildi ve dron Mawhrin-Skel kendi kendine mırıldanarak Gurgeh’nin omzuna yerleşti. Gurgeh bir parmağıyla makinenin kasasına vurunca, makine biraz öteye süzüldü. Maçın geri kalanı boyunca, sivri menteşeli piramitlerin hareket ettirilirken çıkardığı tıkırtıyı taklit etti.

Gurgeh genç adamı kolaylıkla yendi. Hatta son hamlesinde güzel bir motif sergilemek için Fors’un kafa karışıklığından yararlanarak, bir taşını makineli tüfek gibi takırdatarak dönen piramitlerin oluşturduğu dört köşegenin etrafında dolaştırıp, oyun tahtasının üzerinde –kırmızı bir yara gibi duran– bir karenin dış hatlarını çizmek suretiyle, ustalıklı bir bitirişe imza attı. Seyircilerin birçoğu alkışladı; diğerleri takdirle mırıldandı. Gurgeh genç adama teşekkür etti ve ayağa kalktı.

“Ucuz numara,” dedi Mawhrin-Skel, herkesin duyabileceği şekilde. “Bu çocuk kolay lokmaydı. Yeteneğini kaybediyorsun.” Enerji alanı kıpkırmızı parladı; havaya sıçrayıp, insanların başlarının üzerinden geçti ve uzaklaştı.

Gurgeh başını iki yana salladı ve oradan hızla ayrıldı.

Küçük dron onu neredeyse kızdırdığı kadar eğlendiriyordu. Kabaydı, rencide ediciydi ve ekseriyetle kudurtucuydu fakat çoğu kişinin berbat nezaketine kıyasla, ferahlatıcı bir değişiklikti. Kuşkusuz, şimdi de başka birini rahatsız etmeye gitmişti. Gurgeh kalabalığın arasından geçerken birkaç kişiye başıyla selam verdi. Uzun ve alçak bir masanın yanında,

diğerlerinden daha az dayanılmaz profesörlerden biriyle konuşan dron Chamlis Amalk-ney'i gördü. Yanından süzülerek geçen servis tepsisinden bir içki alıp, yanlarına gitti.

"Ah, dostum..." dedi Chamlis Amalk-ney. Yaşlı dron bir buçuk metre boyunda, yarım metreden fazla genişlikte ve derinlikteydi; sade kasası milenyumların aşınmasıyla matlaşmıştı. Algılama şeridini Gurgeh'ye yöneltti. "Profesörle daha demin senden bahsediyorduk."

Profesör Boruelal'ın yüzündeki ciddi ifadenin yerini müstezzi bir tebessüm aldı. "Taze bir zafer mi tattın, Jernau Gurgeh?"

"Belli oluyor mu?" dedi Gurgeh, kadehi dudaklarına götürerek.

"Belirtileri ayırt etmeyi öğrendim," dedi profesör. Gurgeh'den iki kat yaşlıydı, ikinci asrını devireli epey olmuştu ama hâlâ uzun boylu, yakışıklı ve göz alıcıydı. Teni soluk, saçları hep olageldiği kadar beyaz ve kısaydı. "Bir talebem daha mı madara oldu?"

Gurgeh omuzlarını silkti. Kadehi kafasına dikti ve üzerine bırakacağı bir tepsi aradı.

"Müsaadenle," diye mırıldandı Chamlis Amalk-ney; kadehi elinden nazıkçe alıp, en az üç metre öteden geçen bir tepsiye koydu. Sarıya çalan enerji alanında aynı zengin aromalı şarapla dolu bir kadehle döndü. Gurgeh kadehi aldı.

Boruelal, gerdanında ve dizlerinde zarif gümüş zincirlerin parıldadığı, yumuşak kumaştan, koyu renkli bir takım elbise giymişti. Yalınayaktı; Gurgeh –diyelim ki– bir çift topuklu çizmenin bu kıyafeti daha fazla patlatabileceğini düşünüyordu. Fakat üniversite personeli arasından bazılarının kilere kıyasla, olabilecek en küçük eksantrikliklerden biriydi bu. Gurgeh, kadının sarı ahşap zemin üzerindeki bronz ayak parmaklarına bakarak gülümsedi.

"O kadar örseleyicisin ki, Gurgeh," dedi Boruelal ona. "Böyle yapacağına, neden bize yardım etmiyorsun? Gezici bir konuk konuşmacı olacağına, fakültenin bir parçası olsan ya?"

"Söyledim ya, Profesör; çok meşgulüm. Oynayacağım

oyunlar, yazacağım makaleler, yanıtlayacağım mektuplar, konuk olarak yapacağım seyahatler haddinden fazla... hem... sıkılırım. Biliyorsun, kolay sıkılıyorum,” dedi Gurgeh ve bakışlarını kaçırdı.

“Jernau Gurgeh çok kötü bir öğretmen olurdu,” diye hem-fikir oldu Chamlis Amalk-ney. “Bir öğrenci bir şeyi şıp diye anlayamadığında –konu ne kadar karmaşık ve kapsamlı olursa olsun– Gurgeh’nin sabrı hemen taşar ve büyük ihtimalle içkilerini üzerlerine dökerdi... daha beterini yapmazsa tabii.”

“Ben de öyle duydum.” Profesör başını ciddiyetle salladı.

“Bu yaşanalı bir yıl oldu,” dedi Gurgeh, kaşlarını çatarak. “Ve Yay bunu hak etmişti.” Yaşlı drona ters ters baktı.

“Pekâlâ,” dedi profesör, bir anlığına Chamlis’e bakıp, “belki de dengini bulmuşuzdur, Jernau Gurgeh. Genç bir—” Derken uzaklarda bir şangırtı koptu ve salondaki uğultu arttı. Üçü de insanların bağırıışlarına doğru döndü.

“Ah, bir kargaşa daha çıkmasa bari,” dedi profesör, yorulmuş gibi.

Aynı akşam içinde, daha genç öğretim görevlilerinden biri evcil kuşunun kontrolünü yitirmiş, kuş çılgınlık atarak salonda uçuşmuş ve birçok konuğun saçına dolanmıştı; nihayetinde dron Mawhrin-Skel hayvanı havada yakalamış ve bayıltmış, bunu yaparken partideki çoğu kişinin canını sıkı-mıştı.

“Yine ne oldu?” diye iç çekti Boruelal. “Müsaadenizle.” Kadehini ve tuzlu atıştırmalığını dalgınlıkla Chamlis Amalk-ney’in geniş ve düz yüzeyine bırakıp, kalabalığın arasından müsaade isteye isteye geçerek, kargaşanın merkezine doğru ilerledi.

Chamlis’in enerji alanı hoşnutsuz bir gri-beyaza bürünüp titreşti. Kadehi gürültüyle masaya koydu ve tuzlu atıştırmalığı uzaktaki bir çöp kutusuna fırlattı. “Bu o korkunç makine Mawhrin-Skel,” dedi Chamlis öfkeyle.

Gurgeh kalabalığın üzerinden gürültünün geldiği yere baktı. “Gerçekten mi?” dedi Gurgeh. “Ne yani, tüm bu patır-tıya o mu sebep oluyor?”

“Onu neden bu kadar sevimli bulduğunu gerçekten bilmiyorum,” dedi yaşlı dron. Boruelal’ın kadehini masadan geri aldı ve soluk altın renkli şarabı ileri uzattığı enerji alanına döktü; böylece sıvı havada, görünmez bir kadehe doldurulmuş gibi durdu.

“Beni neşelendiriyor,” diye yanıtladı Gurgeh. Chamlis’e baktı. “Boruelal dengimi bulmakla ilgili bir şeyler diyordu. Daha önce konuştuğunuz konu bu muydu?”

“Evet, öyleydi. Buldukları yeni bir öğrenci; Vurgun oyununda doğal becerisi olan, GSA’da* yetişmiş bir kabin veledi.”

Gurgeh bir kaşını kaldırdı. Vurgun, repertuarındaki en karmaşık oyunlardan biriydi. Aynı zamanda en iyi oynadığı oyunlardan biriydi. Kültür’de onu yenebilecek başka insan oyuncular vardı (her ne kadar hepsi bu oyunda uzmanlaşmış olsalar ve Gurgeh gibi genel oyuncular olmasalar da) ama içlerinden biri bile galibiyeti garanti edemezdi ve sayıları da çok azdı; muhtemelen tüm nüfus içinden sadece on kişi çıkardı.

“Peki, kimmiş bu yetenekli çocuk?” Salonun öbür tarafındaki gürültü azalmıştı.

“Genç bir kadın,” dedi Chamlis, enerji alanında tuttuğu sıvıyı dökerek ve ince, içi boş, görünmez enerji şeritlerinin içinden akmasına izin vererek. “Buraya yeni gelmiş; *Kargo Kültü*’nden inmiş; yeni yeni yerleşiyor.”

Genel Sistem Aracı *Kargo Kültü*, Chiark Yörüngedünyası’na on gün önce uğramış ve yalnızca iki gün önce oradan ayrılmıştı. Gurgeh gemide birkaç gösteri maçı yapmıştı (ve hepsini açık ara kazandığı için içten içe çok sevinmiş, muhtelif oyunlardan hiçbirinde yenilmemişti), fakat orada hiç Vurgun oynamamıştı. Rakiplerinden birkaçı, araçta sözümona parlak zekâlı (ama utangaç) bir genç oyuncu olduğundan bahsetmişti, fakat bildiği kadarıyla bu kişi meydana çıkmamıştı ve Gurgeh bu dâhinin güçlerine dair havadislerin fazla abartılı olduğunu varsaymıştı. Gemi ahalisi zanaatları hakkında tuhaf bir gurur duymaya meyilli olurdu; büyük bir

* GSA: Genel Sistem Aracı. -çn

oyuncu tarafından mağlup edilseler bile, gemilerinin onun ölçüsünü alabileceğini hissetmeyi severlerdi (*geminin* kendisi alabiliyordu elbette, ancak bu sayılmazdı; onların kastettiği, insanlar veya 1.0 seviyesindeki dronlardı).

“Sen yaramaz ve aykırı bir cihazsın,” dedi Boruelal, omzunun üstünde uçuşan dron Mawhrin-Skel’e; dronun enerji alanı esenlikli bir turuncuydu ama inandırıcı olmayan bir pişmanlığın küçük mor lekeleriyle çevrelenmişti.

“Aa,” dedi Mawhrin-Skel neşeyle, “sahiden böyle mi düşünüyorsun?”

“Bu dehşet verici makineye bir şey söyle, Jernau Gurgeh,” dedi profesör; Chamlis Amalkney’nin kasasının tepesine bir an kaşlarını çatarak baktı ve sonra yeni bir kadeh aldı. (Chamlis bir süredir oynadığı sıvıyı Boruelal’ın önceki kadehine doldurdu ve masaya geri koydu.)

“Yine ne yaptın?” diye sordu Gurgeh, yüzünün dibinde süzülen Mawhrin-Skel’e.

“Anatomi dersi,” dedi dron, enerji alanı mavi resmiyet ve kahverengi huysuzluğun bir karışımı hâlinde çökerken.

“Terasta bir cıvcıv kuşu bulundu,” diye açıkladı Boruelal, küçük drona suçlayıcı gözlerle bakarak. “Yaralıydı. Biri onu içeri getirdi ve Mawhrin-Skel tedavi etmeyi teklif etti.”

“Meşgul değildim,” diye araya girdi Mawhrin-Skel, makul bir bakış açısıyla.

“Onu herkesin gözleri önünde öldürdü ve parçalarına ayırdı,” dedi profesör, iç çekerek. “O kadar üzüldüler ki.”

“Zaten şoktan ölecekti,” dedi Mawhrin-Skel. “Cıvcıv kuşları büyüleyici yaratıklar. O sevimli küçük kürk kıvrımlarının altında kısmi dirsekli kemikler gizli, ayrıca düğümlü sindirim sistemi de oldukça etkileyici.”

“İnsanlar yemek yerken değil,” dedi Boruelal, tepsiden bir tuzlu atıştırma daha seçerek. “Hayvan hâlâ kımıldıyordu,” diye ekledi somurtarak. Tuzlu atıştırmağını yedi.

“Kalıntı sinaptik kapasite,” diye açıkladı Mawhrin-Skel.

“Ya da biz makinelerin tabiriyle ‘Yakışıksız Davranış,’” dedi Chamlis Amalkney.